

Forfatter: Palladius, Peder

Titel: Peder Palladius' Danske Skrifter

Citation: Palladius, Peder: "Peder Palladius' Danske Skrifter", i Palladius, Peder: *Peder Palladius' Danske Skrifter*, udg. af Lis Jacobsen , H.H. Thiele, 1911-1926, s. 262. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-palladius01val-shoot-idm140153317979424.pdf> (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: Peder Palladius' Danske Skrifter

Wor Fader som est i hemelen etc. ret vd till ende. ||

Den Første bøn.

NAar som i haffue saa læst/ Fader wor till ende/ da tager eder et støcke fore eller flere/ om eder saa tyckes/ besynderlige/ at betencke oc bede/ Wille i tage den første bøn fore som er (helliget vorde dit naffn) da maa i saa sige.

Eya min aller kereste hemelske Fader/ ieg beder deg ved din kiere søn Jesum Christum vor Here/ at du wilt dog hellige dit naffn/ bade vti oss selff/ oc i den ganske verden/ det er/ at 263 du vilt lade dit hellige ord/ oc Euangelium/ predickes vd/ offuer den ganske verden/ Sla ned oc læg øde/ i grund de gruelige Affguderij/ seckter/ oc ketterij/ som baade Tørcken oc Paffuen/ met alle falske Apostele/ vildfarende aander oc Suermere indført haffue/ blant dit folck/ oc saa falskelige føre/ oc skendelige misbruge dit hellige naffn/ dem selff/ oc andre/ som de bedrage till || en gruelig formaledielse/ oc fordømmelse/ De sige oc rose der aff/ at det er dit ord/ oc kirckenes bwd ock befaling/ oc det er dog ick andet/ end Dieffuelsens løgen oc bedregerij/ met huilcket de haffue saa iemerlige forført monge arme siele/ i den ganske verden/ oc der till met/ dræbe de/ ock myrde monge/ oc vdstyrte vskyldigt blodt/ oc forfølge alle gode Christne meneske/ oc de mene seg/ at gøre deg/ en mechtig Guds tjeneste der met.

Kiere Herre Gud see her till/ omuent oc bortuent/ omuent dem om som sculle end nu bliffue omuende/ at de met oss/ oc vit met denom/ kunde hellige oc prise dit naffn/ baade met en retter oc rener lærdom/ oc met et got helligt leffnet/ Men bortuent denom/ som icke ville lade seg omuende/ saa at de kunde lade aff at misbruge/ skende/ oc vanære dit hellige naffn/ oc at de motte aff lade/ at forføre det arme folck/ AMEN.

Den anden Bøn.|| Tilkome oss dit rige.

HEr maa i saa sige/ See kiere Here Gud hemelske Fader/ huorlunde icke alene verdens wijsdom/ oc meneskens fornufft/ setter seg op mod deg/oc bespaatter dit hellige naffn/ oc giffuer løgen oc Dieffuelen din ære/ men ocsaa setter mod deg/ all krafft oc mact/ velde oc rigdom/ som du haffuer giffuet mennesken/ till at tiene deg met/ oc till at styre/ oc regere denne verdens rige/ oc regemente met/ Alle desse ting/ vanbruge dine fiender mod deg oc dit rige/ oc arbeyde der paa/ at de kunde det ødelegge oc forderffue/ De ere megtige/ store/ mange/ tycke/ fede/ fulde/ oc trerske till at plage/ 264 forhindre/ oc forstyre den lille haab/ som er i dit rige/ oc er siug oc skrøbelig/ foractet oc forminsket/ den wille de ingelunde lide paa iorden/ oc mene dog ligeuall at de gøre Gud/ en stor tjeneste der met. ||

Kiere Herre Gud hemelske Fader/ omuent oc affuent/ Omuent denom som sculle end nu være børn/ oc lemer i dit rige/ at de met oss/ oc vij met denom/ motte tiene deg i dit rige/ met en ret tro/ oc sand kerlighed/ oc at vij motte kome aff dette dit begynte rige/ till det ewige rige/ Men affuent fra oss/ denom som icke ville afflade/ met all deres kraft oc mact/ at forfølge oc sorstyre dit rige/ at de motte bliffue omkaste/ oc hoffuedkuldes omstørte/ oc faa baade skam oc skendzel/ saa at de kunde nødes till at afflade/ oc icke lenger forfølge deg oc dit rige Amen.

Den tredie Bøn. Vorde din vilie saa paa iorden som hand er i hemelen.

Her maa i saa bede. ||

EYa kiere Herre Gud Fader du veest vell/ at naar verden kand icke gøre dit naffns ære till intet/ oc eÿ aldeles forlægge dit Rige/ saa gaar hun dog om/ dag oc nat/ met onde tække oc støcke/ met falsk oc suig/ bruger atskillig argelist oc finantzer/ trøster oc styrker seg/ truer oc traatzer/ oc radslar mod dit naffn/ ord/ rige oc børn/ huorledes at hun kand forderffue oc ødelægge denom/ Der fore kiere herre Gud Fader/ omuent oc affuent/ Omuent denom/ som skulle end nu faa din vilie at vide/ at de met oss/ oc vij met denom/ motte være din vilie hørsome oc lydige/ oc der offuer gerne lide taalmodelige og gladelige alt ont/ pine oc genuordighed/ oc her vti kende/ prøffue oc forfare/ din naadelige miskundelige oc fuldkomne vilie/ Men affuent fra oss/ denom/ som icke ville afflade/ at gøre skade met deres buller/ 265 had/ trusell/ oc onde vilie/ Gør det saa/ at alle deres raad/ anslaw oc finantzer/ kunde bliffue till intet/ oc || till beskemelse/ saa at alt det onde kand vdgaar offuer denom selff/ som den siuffuende Psalme siunger Amen.

Den fjerde Bøn. Giff off i dag vort daglige brød.

DEnne part maa i saa betencke oc sige/ Kiere herre Gud hemelske Fader/ giff oss/ ocsaa din benedidelse/ oc alt det som wij haffue behoff/ till dette timelige oc forgengelige leffnet/ giff oss nadelige goder fred/ oc beware oss fra krig oc vfred/ Giff Reyseren oc alle Konger/ Førster oc herrer/ gode oc salige raad/ at de kunde holle deres landt oc rige/ i goder fred/ ved low oc ret/ Giff besynderlige/ vor kiere Herre oc konge (vid hues beskyttelse oc beskermelse du vilt beuare oss) lycke oc raad/ mod sine fiender/ giff hanom visbom oc forstand/ till at styre oc regere || sit land/ oc rige/ i fred oc lycsalighed/ oc beskerme hanom fra alt ont/ fra falske tunges/ oc fra vtro vnderdane. Giff alle vnderdane nade/ till at tiene trolige/ oc att være hørsome oc lydige/ huer i sit embede/ som de ere kallede till/ Giff huer stat/ borgere oc bynder nade/ at de kunde være frome/ oc beuise huer andre troskaff oc kerlighed/ Giff oss timelig værlig oc iordens fruct oc grøde/ Jeg befaler deg huss oc gaard/ hustru oc børn/ oc hielp meg/ at ieg kand vell regere denom/ oc at føde oc optøcte denom/ met en Christelig oc retferdig næring oc biæring/ Driff bort fra oss Dieffuelen/ oc alle onde Engle/ som ville gøre oss her vti skade oc forhindring Amen.

Den femte Bøn. Forlad oss vor skyld som vij forlade vaare skyldere. ||

266

HEr maa i sige/ Kiere Herre Gud miskundelige fader/ gack icke met oss for dom/ Fordi/ at for deg er intet leffuendes meneske retferdigt/ Eÿa regne oss icke till synde/ at vij ere deg saa vtagnemelige/ for alle dine vsigelige velgerninger/ aandelige oc legomlige/ oc at vij dagelige tid oc offte falle oc synde mere end vij selff vide eller mercke kunde/ som den xvij Psalme giffuer till kende/ Ansee du ick huor frome eller onde vij ere/ men ansee din grundeløse barmhertighed vti Christo din kiere søn vor skenck oc gaffue/ forlad oc alle vore fiender/ oc alle denom som gøre oss skade oc vret/ lige som vii forlade denom aff vort hierte/ fordi at de gøre seg selff der met den største skade/ at de fortørne deg/ i det/ at de forlægge oss/ Oc vii ere intet behulpne met deres forderuelse/ Men vij vilde meget heller see denom salige met oss Amen/ Her skal huer randsage sit hierte oc sind/ oc der som hand fornømer seg at icke || kunde lettelige forlade syn neste hans bryst/ da skall hand oc saa bede Gud der om/ at han kand forlade/ Men saadant skal mand forkynde aff predicke stolen.

Den siette Bøn. Leed oss icke i frestelse.

Her maa i saa bede.

Om Kiere Gud hemelske Fader/ holt oss vogne vackre redbone oc flitige vti dit ord oc tjeneste/ saa at vij icke skulle vorde fortrødne oc lade/ lige som oss fattedes nu intet/ paa det at den grume dieffuel ick skal forraske oc offuerfalle oss/ oc bortage fra oss igen/ Dit hellige ord oc rene lerdøm/ eller begynde twedract oc ketterij blant oss/ eller føre oss anderleds i synd oc skam/ aandelige eller legomlige/ Men giff oss formedelst din aand/ vijsdom oc krafft/ at vij kunde gøre hanom veldelige modstand/ fordriffue oc offueruinde/ oc saa beholde seyer offuer hanom ved vor Herre Jhesum Christum Amen. ||

267

Den siuffuende Bøn. Men frels oss fra ont.

Her maa i saa sige.

O Kiere Here Gud Fader/ Dette arme ælendige leffnet er saa fult met iemer oc vlycke/ met sorg oc farlighed/ met vtroskaff oc ondscaff (som S. Pouel siger/ Dagene ere onde) at vij motte rettelige trettis oc vorde kede aff dette liiff oc begære døden/ Men du kiere Fader kender vor skrøbelighed/ der fore/ hielp oss/ at fare frij gennem saa mangfoldige vedermod oc ondscaff/ oc naar som tiden komer/ da giff oss en naadig stund/ oc en salig affgong/ fra denne iemerlige dall/ at vij icke vorde forfærede for døden/ oc eÿ falle vti misshaaff/ men at vij kunde met en faster tro/ befale vor siell/ vti dine hender AMEN. ||